

SPOZNAVANJE JAVNIH POOBLASTIL V SOCIALNEM DELU

A) OPIS NALOGE

Naloga je sestavljena iz naslednjih treh delov:

- Opisa dogajanja (s pomočjo uporabnika in/ali spisovne dokumentacije),
- Analize dogajanja skozi pravne predpise in
- Refleksije na ugotovljeno (z vidika socialnega dela (koncepti, jezik ipd.), strokovne delavke, uporabnika, lastni občutki).

1. Izberite eno od javnih pooblastil (zakonskih obvez), ki jih izvajajo v javnih zavodih (organizacijah). Tako lahko npr. na CSD izberete katerokoli od nalog, ki je opisana v Katalogu javnih pooblastil, nalog po zakonu in storitev, ki jih izvajajo centri za socialno delo, ki vam je na voljo na spletnem naslovu <https://www.scsd.si/katalogi/katalog-javnih-pooblastil/>. Tudi na drugih področjih (v drugih organizacijah) si lahko izberete postopke pri katerih sodeluje učna baza pri izvajanju javnih pooblastil s CSD (npr. skrbništvo, zaščita otrok) ali pa kakšne druge postopke pri katerih je potrebno (poleg socialnega dela) upoštevati tudi različne formalne in strokovne dokumente. Na področju šolstva si tako npr. lahko izberete postopek pridobitve odločbe o usmeritvi, na področju domov za stare npr. postopek namestitve v dom ali kakšne druge. Lahko raziskujete, kako so pri svojem delu dolžne sodelovati različne organizacije, kako delujejo medinstitucionalni timi, ki se sestajajo v primeru ogroženih otrok. Lahko raziskujete vlogo zagovornikov glasu otroka in njihovo moč v postopkih ipd.

2. Če je le možno, s strani uporabnika (uporabnice, para, družine ipd.) pridobite njegovo zgodbo, povezano z izbranim javnim pooblastilom. Po potrebi zgodbo dopolnite še na podlagi spisovne informacije in/ali informacij, ki ste jih izvedeli od mentorice¹. Zgodbo zapišite (pazite na to, da je iz zapisa razvidno ali gre za dogodke, mnenja (čigava?), ocene ipd., da so torej zapisi v skladu z navodili za zapisovanje v socialnem delu).

3. Glede na izbrano javno pooblastilo in opis (posebnosti predstavljenega) primera:

¹ V kolikor drugače ni možno opis lahko pripravite tudi zgolj na podlagi spisovne (ali druge) dokumentacije.

- raziščite kateri pravni predpisi (zakoni, pravilniki, uredbe, konvencije ipd.) urejajo, določajo (omejujejo ipd.), vplivajo na ravnanje socialnih delavk in katera opravila to pooblastilo nalaga strokovnim delavkam in

- primerjajte zgodbo uporabnika oz. dogajanje v njej s postopki, procesi, ki jih predpisuje zakonodaja (ter, če je to relevantno, z nalogami, ki so navedene v zgoraj omenjenem katalogu) in identificirajte kje iz zgodbe se udejanja (in kako) kateri predpis, postopek, naloga.

4. Svoje razmišljanje o ugotovljenem (pri čemer se opirajte na novejšo družbeno teorijo, ki vsebuje naslednje ključne besede: moč, krepitev moči, socialni kapital, nadzorovanje, discipliniranje, kaznovanje, kulture in subkulture, diskriminacije (rasizem, seksizem, nacionalizem, homofobija, ksenofobija itd.), enakost, enake možnosti, normalno/patološko, družbena vključenost/izključenost) zapišite z vidika:

- **ustreznosti pravne** (in normativne) **urejenosti področja**, ki ste ga analizirali,

- **uporabnika** (uporabnice, para, družine ipd.): v nadaljevanju je navedenih nekaj možnih tem, ki so vam lahko v pomoč pri opisu, smiselno jih uporabite glede na zgoraj analizirani primer.

1. Kako to vpliva na življenjske poteke ljudi²:

a. se razširijo ali zmanjšajo njihove možnosti za boljše življenje

b. imajo več ali manj vpliva na lastno življenje

c. je odločanje o samih sebi okrepljeno ali zmanjšano

č. so zaradi tega bolj ali manj odprti, sproščeni, ustvarjalni ali postanejo bolj disciplinirani, konformni

d. se njihova kritičnost do družbe poveča ali zmanjša

2. Kako to vpliva na njihove materialne vire (npr. stanovanjske razmere, prehrana in obleka, dohodek in viri dohodka, zaposlitev, prostorska mobilnost, različni predmeti in pripomočki, ki jih ljudje potrebujejo za življenje, tudi pripomočki za transport, študij, delo, prosti čas):

a. se ti poslabšajo ali izboljšajo ali niso prepoznali nobene razlike, kako si to razlagajo

3. Kako to vpliva na njihov položaj v družbi:

a. so stigmatizirani, na kaj naletijo v njihovi okolici ali družbi

b. vpliv na njihovo družbeno vključenost

c. se zaradi tega njihova osebna mreža (formalna in neformalna) razširi ali zmanjša

4. Kako to vpliva na njihov občutek lastne vrednosti (samopodoba, samospoštovanje)?

² Če je le možno, poskušajte odgovore na vprašanja prikazati s pomočjo določenih primerov, situacij ipd., ki vam jih sogovorniki povedo.

5. Opišite izkušnjo uporabnika (uporabnice, para, družine) z izvedbo opisanega javnega pooblastila:
- kaj jim je bilo v pomoč
 - kaj jim ni bilo v pomoč in bi si želeli, da bi bilo drugače

Če je le možno (relevantne) informacije pridobite neposredno od uporabnika. V kolikor to ni izvedljivo pa se o navedenem pogovorite z mentorico (socialno delavko) in si (če je možno) pomagata tudi z dokumentacijo.

- socialnega dela in socialne delavke:

- Kakšen jezik se uporablja za označevanje, opisovanje ljudi ali težave, pri katerih je potrebno sprejeti nek ukrep? Kako je bilo v tem primeru?
- Kako se v praksi kaže vzpostavljanje delovnega odnosa pri izvajanju javnih pooblastil? Kako je bilo v tem primeru?
- Kako poteka krepitev moči uporabnikov pri izvedbi javnih pooblastil? Kako je bilo v tem primeru?
- Kako socialne delavke upravljajo s svojo močjo? Kako je bilo v tem primeru?
- Kako poteka sodelovanje med strokovnjaki v primeru izpeljave določenega ukrepa? Kako je bilo v tem primeru?
- Kako strokovnjaki spoštujejo ali zagotavljajo pravice ljudi? Kako je bilo v tem primeru?
- Kako socialna delavka, ki je bila neposredno udeležena v izvedbo opisanega javnega pooblastila, opisuje svojo izkušnjo (kaj ji je bilo v pomoč, kaj ji ni bilo v pomoč in bi si želela, da bi bilo drugače)?
- Kako socialne delavke uporabljajo sodobne koncepte socialnega dela pri izvajanju zakonskih določil v praksi? Vidi jo one ali vi morda kakšne dodatne priložnosti za uporabo sodobnih konceptov socialnega dela pri izvajanju zakonskih določil v praksi?

Analizo opravila socialna delavka in študentka skupaj.

Refleksija naloge, ki jo študentka opravi skupaj z mentorico oz. z osebo, s pomočjo katere je opravila to nalogo:

- Kako bi opisali vašo izkušnjo sodelovanja z mentorico, socialno delavko pri izvedbi te naloge?
- Kako ste doživeli nalogo z vidika izvedljivosti in morebitne koristi za vaše strokovno delo v prihodnje?
- Kako bi povzeli vašo celotno izkušnjo analiziranega primera? Kako boste po konceptih sodobnega socialnega dela v prihodnje vi ravnali v podobnih primerih?

B) STRUKTURA POROČILA

- Naslovnica z vsemi potrebnimi podatki
- Navedba izbranega javnega pooblastila in razlogi za izbor (prav tega)
- Zapis zgodbe uporabnika
- Opis zakonske urejenosti (določenosti) izbranega javnega pooblastila (navedba zakonov in drugih predpisov, ki urejajo pooblastilo, povzetek ključnih vsebin³)
- Povezava predstavljenega primera (zgodbe uporabnika) z zakonskimi predpisi (določbami in katalogom)
- Refleksija (glejte 4. točko navodil), opažanja in predlogi
- Seznam uporabljenih virov

³ Ne kopirate (celotnih) členov, pač pa omenite (povzamete) kaj določeni členi predpisujejo. Pazite na primerno sklicevanje in navajanje virov.